

Yttrande över promemorian Effektiv och behovsanpassad digital vård

Region Kalmar län har fått möjlighet att yttra sig över promemorian Effektiv och behovsanpassad digital vård. Med anledning av det lämnas följande yttrande.

Övergripande kommentar

Region Kalmar län ställer sig positiv till ansatsen i förslagen. Förslagen kräver anpassningar i fråga om utbildning av medarbetare och teknisk utrustning samt ställer höga krav på anpassning av eventuella avtal med privata vårdgivare och nya ekonomiska system. Vidare behöver regionerna få god tid på sig för att anpassa dessa system samt skapa en omfattande samverkan i frågan.

Utredningens förslag utgår från digitala distanskontakter samtidigt som begreppsdefinitionen också omfattar andra typer av distanskontakter. Detta för med sig att även enklare kontakter som inte med självklarhet är likställda besök också kommer att omfattas av förslagens konsekvenser. Regionerna har idag olika syn på den typen av kontakter vilket både försvårar och ökar kraven kring de administrativa insatserna till följd av utredningens förslag.

Två av förslagen framstår dessutom som särskilt svåra att tillämpa i praktiken.

Kommentarer till de enskilda förslagen

10.3 Begreppet distanskontakt definieras

Region Kalmar län tillstyrker förslaget 10.3 med följande kommentar.

Att begreppet distanskontakt definieras är positivt. Avgränsningen till öppenvård är tveksam. Det finns former av slutenvård som delvis kan ske i hemmet. Det är troligt att dessa ökar i och med den tekniska utvecklingen och möjligheten till slutenvård i det egna hemmet. Avgränsningen till öppenvård bör därför tas bort.

Definitionen bör lyda: Med distanskontakt avses en vårdkontakt där patient och hälso- och sjukvårdspersonal är rumsligt åtskilda.

10.4 Skyldighet att erbjuda patienterna distanskontakter

Region Kalmar län tillstyrker förslaget 10.4 med följande kommentar.

Det är positivt att det ställs krav på regionerna att erbjuda distanskontakt. Regionerna behöver dock få tid på sig att möjliggöra sådana kontakter bredare än vad som sker idag. Att erbjuda digital kontakt i den utsträckningen som föreslås kräver både utbildning för medarbetare och teknisk utrustning.

10.5 Utomlänsvård genom distanskontakt ska föregås av adekvat behovs- och lämplighetsbedömning

Det är i grunden positivt med krav som innebär att distanskontakter ska föregås av en adekvat behovs- och lämplighetsbedömning och att denna skall definieras. Att tillämpa och genomföra detta rent praktiskt kan dock bli problematiskt.

Det kommer mest troligt inte gå att följa på patientnivå vilket då innebär att hemregionen inte har möjlighet att granska om de har kostnadsansvaret eller inte. Vidare för detta med sig att förslaget inte blir direkt tillämbart i praktiken mer än att det kommer utgöra grunden i att styra upp avtal gentemot privata vårdgivare. Utifrån uppföljningsaspekten är det därför troligt att det blir en preciserad beskrivningstext som skrivs in i de avtal som regioner och vårdgivare ingår och som det beskrivs i utredningen kan formuleras utifrån enskilda regioners syn på bedömningsbehov.

Med bakgrund av att Region Kalmar län bedömer att förslaget svårligen eller inte alls går att tillämpa i praktiken bedömer vi också att förslaget leder till lagstiftning som riskerar bli uddlös. Eftersom behovet av styrning i frågan är stort bör istället ett nytt förslag tas fram.

Ett eventuellt antagande av förslaget förutsätter en stark samverkan mellan samtliga regioner i framtagandet av en behovs- och lämplighetsanalys som alla regioner accepterar.

10.6 Patienten ska betala hemregionens patientavgift

Region Kalmar län tillstyrker förslaget 10.6 med följande kommentar.

Priskonkurrens ska aldrig innebära en risk för patientsäkerheten, på annat sätt sänka kvaliteten i vården eller innebära att nödvändig information om patienten inte finns tillgänglig för bedömning. Att en patient söker digital vård på distans i en annan region innebär att det kan saknas sådan viktig information.

Förslaget ställer höga krav på omställning av vård- och ekonomisystem för debitering då vårdregionen behöver kunna debitera utifrån samtliga regioners patientavgifter enligt folkbokföringstillhörighet.

I förslaget ligger även att för de fall det är en vårdtjänst som hemregionen inte har avgiftssatt ska vårdregionens avgift gälla vilket då ställer krav på gemensam tolkning av vad som omfattas och inkluderas i vårdtjänstsatt avgift. Det ställer också höga krav på samtliga regioner att skaffa och upprätthålla kunskap om vad som i andra regioner är avgiftsbelagda distanskontakter.

10.12 Ikraftträdande och övergångsbestämmelser

Region Kalmar län avstyrker förslaget 10.12.

Flera av de avtal som tecknas inom vården är långa och svåra att säga upp eller förändra. Det innebär att implementeringen av förslagen riskerar att ta mycket lång tid för de fallen inte redan ingångna avtal ska omfattas. Därtill

skulle förslaget leda till att vården skulle behöva hantera två olika system för distanskontakter.

Tiden för ikraftträdande, den 1 oktober 2025, bedöms vara alltför för snäv mot bakgrund av det omfattande arbete som krävs för implementeringen av förslagen.

Ekonomiska konsekvenser

Utredningen föreslår att inga ytterligare medel ska avsättas till regionerna för att implementera eller administrera förslagen. Det är utredningens bedömning att finansieringen inryms inom redan befintliga överenskommelser.

Region Kalmar län förutsätter dock att finansieringsprincipen gäller och att eventuella merkostnader beaktas och ersätts.